

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

65. Cuius qualitatis Episc. Willibrord. sit creatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

Crius qualitatis Episcopus Willibrordus
sit creatus.

Nota. Pontifices quondam multos creasse Episcopos sine certo titulo, sine certa sede, qui gentium conuersioni incumbenter interque eas Ecclesiastis consecrare, Chrisma confecere, Clericos ordinare valerent, idque nonnunquam ad nullam determinatam Prouinciam aut Nationem, aliquando ad certam nationem. Sic Wiro, Plechelius, Swibertus, sunt designati Episcopi. Sic S. Bonifacius anno 723. à Gregorio 2. primo est creatus Episcopus, deinde anno 732. Archiepiscopus à Gregorio 3. nullius determinatè Prouincie, sed totius vastissimæ Germaniæ statu Ecclesiæ cum modum tum exigente. Cum enim ij qui Euangelium gentibus annuntiant, huc illuc procurrere debeant, neque congregatum adhuc quale in unaquapiam aut ditione aut vrbe obtineant, Episcopalem quidem potestatem vel Archiepiscopalem creandorum etiam Episcoporum ab Apostolico accipiunt; sed incertis interea sedibus, & ad verum summumque animarum Pastorem Christum Iesum, quotquot & undecumque possunt, oues congregant. At qui hi nulli alteri Episcopo aut Archiepiscopo, sed immediate Pontifici aut sedi Apostolicae suberant: appellabanturque præcise ac simpliciter Episcopi, vel etiam generatim eius Regionis, in qua gregem Domino conquirebant.

Itaque ad questionem Respondeatur. S. Willibrordum fuisse creatum Episcopum, imo Archiepiscopum non determinatè Ultraiectensem, sed præcipue totius gentis Frisonicæ, quæ latissime patens comprehendebat Frisios modernos,

220 DE PRIMIS VETERIS FRISIAE APOSTOLIS
dernos, Groeningenses, Transsalanos, Ultraiectenses,
Hollandos, Zelandos, Geldros. 1. quia ad hoc destina-
batur ab Egberto ut Frisones vicinosque Barbaros con-
uerteret. 2. hoc plane edicit Bonifacius in epist. ad Ste-
phanum Papam: *Quem (Willibrordum) Papa (Sergius)*
Episcopum ordinauit & ad predicandam Paganam Gentem Fresonum
transmisit litteribus Oceanii occidui. Qui per 50. annos predicans
prefatam gentem Fresonum maxima ex parte conuerit ad fidem
Christi, &c. 3. Quia etiam ad hoc à Pipino ablegabatur
Romam ut in natione Frisonica prædicationem, quam in-
choauerat, maiori authoritate perficeret. 4. passim loquun-
tut Authores eum Fresonum Archiepiscopum à Sergio
creatum. Ita Molanus, Heda. 5. quia locus sedis, id est Ca-
stellum Traiectense, quantum colligitur ex Beda. lib. 5.
Histor. Anglicanæ cap. 12, nondum erat ei donatum dum
Romam se conferret; non ergo ordinabatur Traiecten-
sis.

Dixi, præcipuè Gentis Frisonicæ, quia nec ad totam
solam Frisiæ erat arcta potestas, quin potuerit ad alias
Regiones, quod Deus vocaret, manus extendere. Hoc ro-
tundè edicit Heda aiens: *Qui (Sergius) eum Willibr.*
Archiepiscopum, nedum Frisorum, sed & gentibus cir-
cumuiuinis consecrauit, &c. Ea potestate legimus illum
post acceptum Episcopatum in Daniam excurrisse, præ-
dicasse, aliquot Neophytes eduxisse. Similiter in Flan-
driam siue occidentalem Franciam. Vnde ad nostra usque
tempora Traiectensi sedi in Flædria subfuerunt Birfletani,
Hulstenses, Axellani & Hasnenses ab eo ad fidem conuer-
si. Vide Molanum in indiculo SS. Belgij V. Willibrordus.
Operam etiam suam impendit Lutsemburgijs, Antuer-
piensisibus, Brabantis præsertim Campestribus, à quibus
ideo summo in honore habetur.

Sedi

Sed quomodo inungitur Archiepiscopus Willibrordus, cum non habuerit Episcopos sub se, nec Frisia sedes suffraganeas? Resp. rite ordinari & nominari præcise & indefinite Archiepiscopos; quia in primis accipiunt facultatē creandi tam sibi quam alijs Episcopos, quod inter Archiepiscopi munia est, atque eo modo, scilicet virtute, habent Episcopos sub se. Certè Wilhelmus Episcopus 21. in quodam diplomate dato anno 1063, Willibrordum vocat primum sedis suæ, id est Ultraiectensis, Archiepiscopum, cum tamen non solum usque ad tempora istius Wilhelmi, sed nec usque ad annum 1560 ullus Archiepiscopus post S. Willibrordum in Cathedra Ultraiectensi sederit. Bonifacius autem Archiepiscopus Moguntinus, qui à nōnullis numeratur successor S. Willibrordi, nō fuit peculiaris aut proprius Ultraiect. Episcopus, solum tanquam Apostolicus Legatus administrator quemadmodum circa finem operis demonstrabitur, ubi de eo negotio plenē. Præterea potuit Willibrordus recte dici Archiepiscopus, nam actu etiam Episcopum auxiliarem subditum habuit statim S. Swibertum quamvis antè ab alio ordinatum. Deinde non multo post, testè Beda, quoque illis in regionibus (Frisiæ) constituit ipse Antistites ex eorum numero fratrum qui vel secum vel post se illò ad prædicandum venerant. Ex quibus aliquanti antè Willibrordum obdormierunt in Domino. Huc refertur id Molani in Natalibus SS. Belgij 17. Iunij de Adulpho Episcopo Traiectensi: *Nati sunt (Adulphus & Botulphus. Fratres) de Saxonica gente que Britanniam bello acquisierat; Undenobiles quiq; sololes suas ad Saxoniam antiquæ stirpis patriam (id est modernam Saxoniam Westphaliæ & vicina) dirigebant. Ob hoc itaq; predicti fratres inter Saxones monasterialibus sunt imbuti regulis & arctioris vita informati disciplinis: ubi gratia Dei*

222
DE PRIMIS VETERIS FRISIÆ APOSTOLIS
inter perfeditiores potestatem adepti sunt docendi. S. igitur Adul-
phum auditæ eius fama in Traiectensis Ecclesia Episcopum Rex sub-
limauit, &c. Et paulò post : *Quamvis in Catalogo Traiecten-
sium Episcoporum non legatur, verisimile tamen est eum sub S. Wil-
librordio claruisse inter Traiectenses Coepiscopos aut paulò antè à Regè
aliquo Francorum Traiectensibus destinatum fuisse Episcopum. Hęc
Molanus.* Hinc itaque constat S. Willibrordum ritè fuisse
ordinatum & appellatum Archiepiscopum.

Præterea qui indefinite Archiepiscopali titulo à Ponti-
fice consecrati emittebantur, Legati Apostolici erant
aut instar Legatorum; quare conueniebat eos sublimiori
appellatione insigniri, ut qui maiori autoritate pollerent.
Ita Bonifacius indeterminatè Archiepiscopus constitu-
tus, Legatus Apostolicus cum plena potestate fuit. Vnde
frequenter se Legatum, missum Germanicum, missum
S. Romani Ecclesiæ, missum S. Petri scribit. Simili emi-
nentiâ inter Frisos luxisse S. Willibrordum intelligi da-
tur ex verbis eiusdem Bonifacij citata epistolâ ad Stephanum
Papam vbi ait : *V. Pontifex Sergius seruum Dei Willibor-
dum ad prædicandum supradicta genti Frisonum transmisit, &c.*
& statim, *Maius & potius fieri debet præceptum Apostolicae sedis &
ordinatio Sergij Papa & Legatio V. Prædicatoris Willibrordi ut & fiat
sedes Episcopalis subiecta (immediate) Romano Pontifici predi-
cans genti Fresonum, &c.* Quem seriò munifica legatione
miserat Pipinus, honorifica legatione voluit remittere
Sergius. Ac reor Pipinum, Pontificemque voluisse & Ar-
chiepiscopali titulo, & honorifica legatione Willibror-
dum munire contra Colonenses Frisorum sacris & sedi
Vitraiectinę audiē inhiantes, à quorum vexationibus plu-
rimum impeditus fuisset cursus prædicationis eius. Nec
fructu caruit Principum virorum consilium : nam viuo
Willibrordo numquam, Bonifacio tandem ad finem vita-
ve rgentem

vergente, rupto 40. annorum silentio, rixas ciere pro antiqua possessione (ita prætendebant) occuperunt, tanto nisu ut tum importuna eorum instantia, tum superuenientibus Barbarorum incurSIONIBUS, Ecclesiam Ultraiectensem fasces submittere coegerint. Quo de negotio sic Hædanus: *Hac tenus tempore Willibrondi & Bonifacij Ecclesia Traiectensis licet noua & tenella quodammodo plantatio, Metropolitica fulgebat dignitate, sed continuis hostium incurSIONIBUS attrita, solita auctoritate carere & declinare capiebat, & Ecclesia Coloniensis ut patre florenti & in felicitate constituta paulatim cadere universa dioecesis per Saxones & Frisos Orientales Duce Widikindo & postea per Danos & Normannos afflicta, & in solitudinem redacta, ita ut Ecclesia ipsa Episcopum suum amodo alere requiret, nec onera aut impensas sufferre præpediente egestate ne ad sedem Apostolicam promunere Archiepiscopalis benedictionis de cetero recurreret, immo ut Abbatibus per Archiepiscopum Coloniensem impendebatur consecratio. Cessauit & Miravimus usque ad tempora Godebaldi Episcopi.* Hæc ille. Numeratur vero is Godebaldus 24. à Willibrordo Ultraiectensis Episcopus, seditque ab anno 1112. usque in ann. 1127. adeo ut eò usque secundū eundē Hædam per quatuor sc̄ula mitra caruerint Antistites Ultraiectini; quod permixtum est & infra examinabitur. Simile quid metuendum erat Willibrordo ni Apostolico munimine roboratus foret.

DISSERT.